

Obnova krovů a střech věží kostela Zvěstování Panny Marie ve Šternberku

Dobroslava Neckařová

Kostel Zvěstování Panny Marie postavený dle projektu Františka Antonína Grimma je významnou dominantou města Šternberk. Kostel, který byl součástí augustiniánské kanonie, vznikl na místě staršího gotického kostela a byl dokončen v roce 1783, v následujícím roce byl klášter zrušen. Na umělecké výzdobě kostela se podíleli přední moravští umělci. V interiéru je rokoková fresková výmalba od F. A. Sebastiniho. V boční kapli, kde se nachází místo posledního odpočinku zakladatelů augustiniánské kanonie Alberta II. ze Šternberka a Petra ze Šternberka, je oltářní obraz J. K. Handkeho z původního kostela. Západní fasádu zdobí sochařská výzdoba od J. M. Scherhaufa.

Od června 2020 do listopadu 2021 probíhala rekonstrukce krovů a střech obou věží kostela, která stála celkem 8 milionů korun. Celá akce byla financována z několika zdrojů – Program zachrany architektonického dědictví MK ČR, Olomoucký kraj, Město Šternberk, Arcibiskupství olomoucké a Římskokatolická farnost Šternberk. Stav krovů

Obr. 1. Kostel Zvěstování Panny Marie ve Šternberku, detail původní plechové krytiny věže, foto: autor, 2020

Obr. 2. Kostel Zvěstování Panny Marie ve Šternberku, detail původního krovu po odstranění plechové krytiny věže, foto: autor, 2020

Obr. 3. Kostel Zvěstování Panny Marie ve Šternberku, detail konstrukce nového krovu, foto: autor, 2021

Obr. 4. Kostel Zvěstování Panny Marie ve Šternberku, detail ukotvení konstrukce nového krovu ke zdivu věže, foto: Zuzana Vyjídáková, 2021

Obr. 5. Kostel Zvěstování Panny Marie ve Šternberku, severní věž před dokončením tesařských prací a původní jižní věž, foto: PRVNÍ CHODSKÁ TESARIO s.r.o., 2020

Obr. 6. Kostel Zvěstování Panny Marie ve Šternberku, detail nového bednění krovu, foto: autor, 2021

Obr. 7. Kostel Zvěstování Panny Marie ve Šternberku, nová měděná krytina věže, foto: autor, 2021

Obr. 8. Kostel Zvěstování Panny Marie ve Šternberku, dokončená obnova věží, foto: autor, 2021

a střech severní a jižní věže byl velmi špatný, a proto bylo přistoupeno k jejich celkové rekonstrukci. Na věžích byla plechová střešní krytina s červeným nátěrem. Věže jsou extrémně namáhány povětrnostními podmínkami, proto byla odsouhlasena změna materiálu střešní krytiny. Byl zvolen měděný plech, který má větší trvanlivost a zároveň se nemusí obnovovat jeho nátěr, což by bylo nutné, kdyby byl použit plech pozinkovaný. Poslední nátěr stávajících střech věží byl realizován v 80. letech 20. století horolezci a před obnovou věží byl již ve špatném stavu. Před zahájením prací byla zvažována možnost stavby nových krovů věží dole na zemi a jejich následné osazení pomocí jeřábu. Nakonec se ukázalo, že toto není reálné, protože kostel stojí na vyvýšeném místě a před ním je široké kamenné schodiště, z jižní strany na něj navazuje bývalý klášter a na severní straně vede frekventovaná komunikace. Dalším problémem bylo zajištění jeřábu, který by měl dostatečně dlouhé rameno i nosnost. Před realizací bylo provedeno digitální zaměření střech a byl vytvořen prostorový model konstrukce stávajících krovů. V roce 2020 byla zahájena obnova severní věže. Po vybudování lešení začala postupná demontáž střešní krytiny, kovového kříže a celé dřevěné konstrukce krovu. Následovala stavba nového dřevěného krovu, který byl vyroben dle prostorového modelu původního krovu ve firmě První Chodská Tesario, s.r.o. Na krov věže bylo použito celkem 26 m³ čtyřstranně hoblovaného smrkového řeziva. Konstrukce obsahuje 169 unikátních prvků a celý krov je složen z 309 dílů. Krov byl ve výšce 60 metrů od paty kostela postupně sestaven z předem připravených částí. Na novou konstrukci byl osazen restaurovaný kovový kříž a celá střecha byla oplechována měděným plechem. V roce 2021 byla stejným způsobem obnovena i jižní věž. Očekávání, že v makovicích věží bude nalezena nějaká

zpráva z doby výstavby kostela, se nenaplnilo, protože obě makovice nebyly duté, ale jejich vnitřní části byly vyplněné dřevem. Pro další generace byly do obou nových makovic umístěny tubusy se zprávami o realizované opravě. Rekonstrukci střech a krovů obou věží realizovala ve velmi dobré kvalitě firma Báča Polička, s.r.o.

Spolek Kostel svatých Janů v Opavě

Dalibor Halátek

V roce 2020 se začal o kostel sv. Jana Křtitele v Opavě zajímat spolek Za Opavu, který se dlouhodobě věnuje opravám drobných památek na Opavsku a ve městě Opavě pořádá akce na podporu kulturního dědictví, participace veřejnosti, udržitelný rozvoj a lepší architektonické produkci.

Za Opavu se zaměřilo na gotickou branku vedoucí do zahrady u kostela. Branka byla staticky narušena dlouhodobým zatékáním srážkové vody z ucpaného svodu kostela. Spolek oslovil farnost sv. Ducha, jež měla kostel ve správě, zda by mohla branku ve své režii opravit. Po odsouhlasení se podařilo získat finance z města a kraje a mohl být vybrán restaurátor, který ve spolupráci se spolkem branku opravil. Při té příležitosti se

Obr. 1. Kostel sv. Jana Křtitele v Opavě, foto: G. Čočková, 2021